

Oponentský posudek magisterské práce

Autor	Kristýna Blažková
Název	Bioenergetická analýza a možnosti využití ve fyzioterapii
Rozsah.	76 stran textu 17 obr. 106 citací zdejších i zahraničních
Druh	Rešeršní práce.

Autorka si zvolila nezvyklé téma integrující tělo s myslí. Uvádí přehled 25 používaných terapeutických postupů orientovaných na tuto jednotnou komplexní soustavu tělo –mysl jako jeden funkční celek na rozdíl od Descartesova dualistického oddělení těla od myšlení, kterého se současná medicína dosud přidržuje i v rehabilitaci. Z této rozsáhlé skupiny vybírá terapeutický postup označovaný jako BA (bioenergetická analýza), který vychází z Freudovy psychoanalýzy doplněné poznatky Wilhema Reicha a to vše dohromady dalo vznik bioenergetické analýze zpracované Alexandrem Lowenem a tento terapeutický koncept autorka podrobně rozvádí a popisuje. a zdá se, že je pro něj zaujata Zmiňuje se podrobněji i o osobnostech Reichela a Lowena z jejichž spolupráce BA vznikala. Termín *bioenergie* narazí na odpor biomechaniky protože připomíná známý a opuštěný pojem „*élan vital*“ a proto na str. 25 vysvětluje zde používaný termín „*energie*“ (řecky *ενεργεια*,= činnost, působení, síla) který se zásadně liší od termínu energie užívaného v biomechanice. který zde znamená energii měřitelnou v Joulech nebo kilowatt hodinách nebo sílu měřitelnou v Newtonech.. Energie v BA znamená spíše potenciální moc něco udělat modulací svalové síly, což nelze měřit nebo jinak objektivně hodnotit než odhadovat pouze subjektivně pohledem. Autorka popisuje princip BA a porovnává ji s fyzioterapií (str.38)

Diagnostika BA vychází ze čtení těla (body language) fenomenologickým pozorováním. Na změny v mysli i v těle usuzuje z pozorovatelných symetrií a asymetrií těla (stranové, předozadní a horní i dolní). Z tohoto pozorování odvozuje podle Freuda 5 druhů osobnosti: schizoidní, orální, psychopatickou, masochistickou a rigidní, které se projevují specifickým držením těla a ke každému typu navrhuje vhodné fyzioterapeutické postupy pro vyrovnaní osobnosti a ovlivnění jak mysli tak postury.

Terapie BA spočívá v uvědomování si tvarů těla, prožitků, a spočívá v dechovém cvičení, posturálním cvičení, ve vnímání jednoty těla a mysli a v expresivních pohybech včetně vokalizace

Hodnocení práce

Práce je dobře s přehledně rozvržena a popisovaná metodika je konfrontována s řadu autorů, kteří mají různé výhrady protože v tomto oboru panuje značná názorová diversita. Odkazy na literaturu z textu ukazují, že citované prameny byly skutečně zpracovány jak to uvádí v metodické části práce. Práce rozšiřuje obor fyzioterapie o nové poznatky, které blíže osvětlují vazbu mezi myslí a tělem a tyto vazby je možno ve fyzioterapii výhodně použít, protože funkční motorické poruchy vznikají často i z nerovnováhy mezi stavy mysli a tělesnými orgány včetně svalů. Velmi cenná ze zejména rozsáhlá a kritická diskuse, která vyzdvihuje prvky, které může terapeut použít přesto že je svojí výukou v psychologickém přístupu do jisté míry omezen. Kritiku opírá nejen o řadu autorů, kteří mají k této BA technice určité výhrady ale i o svoje názory ze stanoviska fyzioterapeuta. Z diskuse a ze vztahu k tématu je patrné, že autorka zastává názor, že lidský účelový pohyb provázený hnutím mysli je řízen mentální činností mozku a projevuje se nejen pohybem a držením těla, ale i fyziologickou korelací činnosti svalů i vnitřních orgánů jako je srdce, plíce i zažívací a endokrinní soustava. Mentální pocity se do těchto orgánů a do svalů promítají a naopak vnitřní orgány a svaly se promítají zpět do mozkové činnosti, kterou ovlivňují. Tento průběh je popsán již v Józe vzniklé před více než 2500 léty.

Práce přináší pro fyzioterapii jiný pohled a bylo by vhodné ji publikovat. Doporučoval bych ale literaturu doplnit i o odkazy ze starší literatury, kde vztahy mezi charakterem člověka a jeho tělesným tvarem jsou již dávno zmiňovány. Ke každému problému je třeba přistoupit z vývojového hlediska protože nové poznatky vždy navazují na předchozí starší poznatky jak již sama autorka odkazuje na Freuda. Podobné názory vnikaly dávno před Freudem a nové poznatky o vztazích mezi tělem a myslí se výrazně zasloužil i Freudův následovatel C.G Jung. Autorka dokazuje svojí prací že je schopna vědecky pracovat a přinášet nové poznatky. Má k tomu předpoklady

Navrhuji práci k přijetí k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou

V Praze dne 22.4. 2011

Doc. MUDr. F. Vele Csc.
Katedra fyzioterapie
FTVS UK Praha